

**MINISTARSTVO EKOLOGIJE, PROSTORNOG PLANIRANJA I URBANIZMA**

**IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI O TEKSTU NACRTA PRIJEDLOGA  
AKTA O PROGLAŠENJU ZAŠTIĆENOG PODRUČJA PARK PRORODE "STARI  
ULCINJ" I NACRTU STUDIJE ZAŠTITE**

U skladu s Uredbom o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija ("Sl. list CG", broj 041/18), Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma je obavijestilo zainteresovanu javnost 27. septembra 2021. godine da je pokrenulo postupak javne rasprave o tekstu Nacrta odluke o proglašavanju zaštićenog područja Park prirode "Stari Ulcinj" i Nacrtu Studije zaštite za zaštićeno područje "Stari Ulcinj". Javna rasprava je trajala do 06. novembra 2021. godine (40 dana).

Tekstovi Nacrta odluke o proglašavanju zaštićenog područja Park prirode "Stari Ulcinj" i Nacrtu Studije zaštite za zaštićeno područje "Stari Ulcinj" postavljeni su na internet stranici Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma i portalu e-Uprave, kao i dostavljeni u štampanoj formi, zajedno s posebno izdvojenim kartama zoniranja u adekvatnom formatu opštinama Ulcinj i Bar kako bi zainteresovana javnost mogla imati bolji uvid u materijal. Ministarstvo je na taj način uputilo poziv građanima, stručnim i naučnim institucijama, državnim organima, strukovnim udruženjima, nevladinim organizacijama, medijima i drugim zainteresovanim organizacijama i zajednicama da se uključe u javnu raspravu i daju svoje prijedloge, primjedbe i sugestije na tekst Nacrta odluke o proglašavanju zaštićenog područja Park prirode "Stari Ulcinj" i Nacrtu Studije zaštite za zaštićeno područje "Stari Ulcinj", u pisanom i elektronskom obliku. Primjedbe, predlozi i sugestije dostavljeni su Direktoratu za prirodu, IV Proleterske br. 19, 81 000 Podgorica, u pisanom obliku putem pošte ili lično, ili u elektronskom obliku na e-mail adresu: [javna.rasprava@mepg.gov.me](mailto:javna.rasprava@mepg.gov.me), na Obrascu broj 4: „Primjedbe, predlozi i sugestije“, koji je sastavni dio Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija.

Javna rasprava je sprovedena kroz sljedeća dva načina:

- Dostavljanje primjedbi, prijedloga i sugestija u pisanom obliku, putem redovne ili elektronske pošte;
- Organizacijom javnih tribina koje su održane u sljedećim terminima:
  - 15. oktobra 2021. godine organizovana je javna tribina s fokusom na temu ribarstva, s početkom u 10 časova, u Sali Opštine Ulcinj,
  - 02. novembra 2021. godine, sa početkom u 10:00 h, u Sali Opštine Ulcinj.

Ovlašćeni predstavnici Ministarstva koji su učestvovali u javnoj raspravi su:

- Danilo Mrdak, državni sekretar za ekologiju, Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma,
- Tamara Brajović, v.d. generalne direktorice Direktorata za prirodu, Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma,

- Ivana Stojanović, Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma

Pored predstavnika Ministarstva i Agencije za zaštitu životne sredine te predstavnika projektnog tima "Promocija upravljanja zaštićenim područjima kroz integrisanu zaštitu morskog i obalnog ekosistema Crne Gore" koji je podržao pripremu materijala za javnu raspravu, javnim tribinama su prisustvovali sljedeći predstavnici institucija, vladinih i nevladinih organizacija i pojedinci:

- 15. oktobra 2021. godine sa početkom u 10 časova, u Sali Opštine Ulcinj: Nemanja Malovrazić, JP „Morsko Dobro“, Dijana Došljak, JP „Morsko Dobro“, Omer Barjaktari, JP „Morsko Dobro“, Ranko Stojanović, JP „Morsko Dobro“, Arijan Nikaj, JP „Morsko Dobro“, Kalezić Gazmond, JP „Morsko Dobro“, Adnan Alibegu, Opština Ulcinj, Tahir Tahiri, Opština Ulcinj, Knežević Željko, ribar, Milić Aleksandar, ribar, Ivo Knežević, ribar, Kočović Mićo, ribar, Djakonović Luka, ribar, Mićović Jagoš, ribar, Stojanović Miško, ribar, Strahinja Kaludjerović, ribar, Zdravko Knežević, ribar, Kišović Branislav, ribar i Dželal Hodžić, NVO Zeleni korak
- 02. novembra 2021. godine, sa početkom u 10:00 h, u Sali Opštine Ulcinj: Nada Kosić, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Milena Krasić, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Vesna Mačić, Institut za biologiju mora, Nemanja Malovrazić, JP „Morsko Dobro“, Dijana Došljak, JP „Morsko Dobro“, Arijan Nikaj, JP „Morsko Dobro“, Adnan Alibegu, Opština Ulcinj, Tahir Tahiri, Opština Ulcinj, Knežević Željko, ribar, Milić Aleksandar, ribar, Ivo Knežević, ribar, Kočović Mićo, ribar, Djakonović Luka, ribar, Mićović Jagoš, ribar, Stojanović Miško, ribar, Strahinja Kaludjerović, ribar, Zdravko Knežević, ribar, Kišović Branislav, ribar, Dželal Hodžić, NVO Zeleni korak i Zenepa Lika, NVO „Dr. Martin Schneider-Jacoby Assoc. – MSJA“

U toku trajanja javne rasprave dostavljene su primjedbe učesnika elektronskim putem i/ili redovnom poštom.

### **Rezime glavnih tema diskutovanih na javnim tribinama**

Tokom javne rasprave, predstavnici Ministarstva ekologije, planiranja prostora i urbanizma otvorili su obje javne tribine dajući osvrt na značaj proglašenja morskih zaštićenih područja kao i na Program javne rasprave i proces konsultacija sa posebnom molbom da učesnici u javnoj raspravi dostave komentare, sugestije i primjedbe na Nacrt odluke i Studije zaštite u pisanoj formi, u Obrascu 4 koji je priložen uz materijal za javnu raspravu.

Takođe je tokom obje javne tribine koordinatorka izrade studije zaštite Milka Rajković-Mitrović održala kratku prezentaciju sa ključnim informacijama o budućem morskome zaštićenom području sa posebnim akcentom na koncept zaštite odnosno na granice i predviđenje zone zaštite. Takođe, fokus prezentacije je bio i na zabranjenim i dozvoljenim aktivnostima u budućem morskome zaštićenom području.

Primjedbe i pitanja učesnika obje javne tribine odnosio se na temu ribarstva, naročito u pogledu definisanja prostornog položaja i obuhvata II zone zaštite, zabrana i ograničenja u toj zoni, uključujući traženje kompromisa koji bi lokalnim ribarima omogućio odgovarajuća prava i mogućnosti za korišćenje ribarskih resursa na održiv način. Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede je pored pitanja vezanih za prilagođavanje prostornog položaja i obuhvata II zone zaštite (odmak određenih djelova II zone od obale), iznijelo sugestije po pitanju djelatnosti marikulture.

Daje se pregled/rezime dostavljenih primjedbi, prijedloga i sugestija, sa navedenim razlozima njihovog prihvatanja, odnosno neprihvatanja:

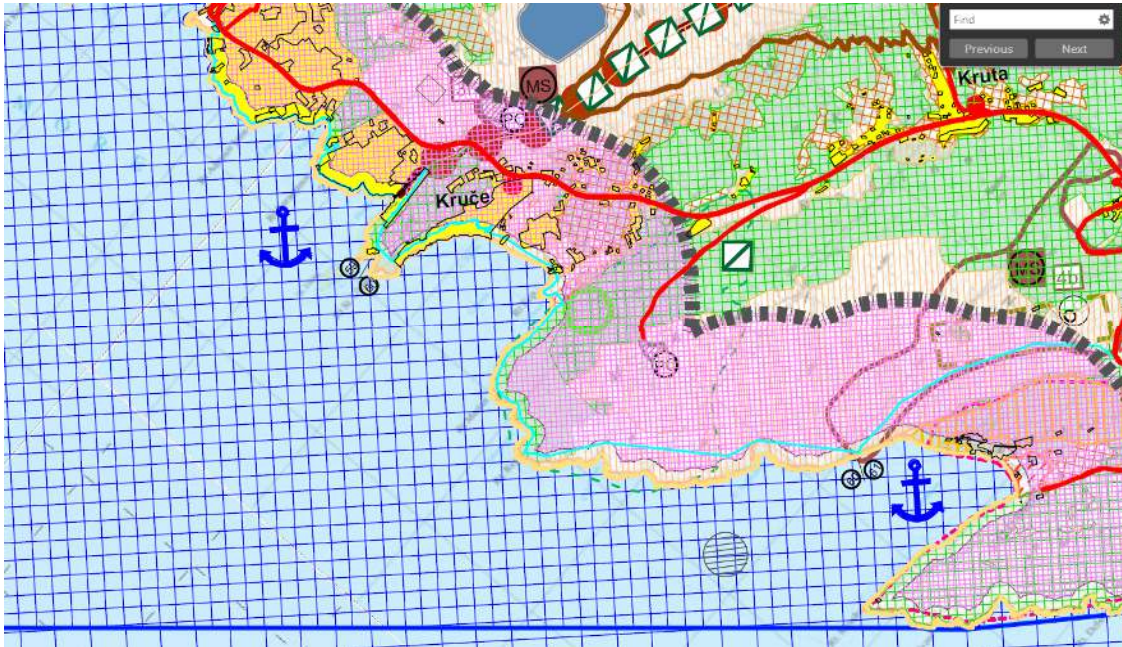
#### **A. Prihvaćene primjedbe, predlozi i sugestije**

##### **Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede**

- 1. Podnosioc je iznio sugestiju da se vezano za Član 6 Odluke- Zone zaštite- II** (druga) zona zaštite koja se izdvaja za dvije prostorne cjeline u morskom dijelu područja i to: - okolina ostrva Stari Ulcinj sa Hladnom uvalom i sjevernom stranom uvale Kruče i priobalna zona Mavrijana od uvale Doce do sjevernog kraja plaže Valdanos obuhvatajući Rt Rep, uvalu Latova njiva, uvalu Udovica i uvalu Vučija jama; uskladi sa dogovorom postignutim na Javnoj raspravi u skladu sa potrebama profesionalnih ribara i u skladu sa mogućnostima koje su obrazložene od strane kolega iz Instituta za biologiju mora.

**Primjedba se prihvata.** Korigovani predlog zona zaštite zaštićenog područja Park prirode „Stari Ulcinj“ usaglašen je sa profesionalnim ribarima na javnoj tribini održanoj 02. novembra u Ulcinju. Usaglašena promjena granica (II zone zaštite) je integrisan u Predlog odluke o proglašavanju zaštićenog područja Park prirode „Stari Ulcinj“ i u Studiju zaštite. Usaglašena verzija granica (II zone zaštite) data je u Prilogu 1 ovog Izvještaj.

- 2. Podnosilac je iznio sugestiju da je u dijelu studije II. C. Pritisci na područje potrebno** dodati tekst koji se odnosi na marikulturu. Takođe je sugerisao da marikultura treba da bude uvrštena u DOZVOLJENE aktivnosti u djelovima zaštićenog područja sa režimom zaštite III stepena na sledeći način: „Marikultura, u skladu sa propisima koji regulišu morsko ribarstvo i pod uslovima predviđenim Prostornim planom posebne namjene za Obalno područje Crne Gore“ ili da se doda tekst, u skladu sa praksom koje je korištena za Katič na način da se navede “U gore navedenim zabranjenim aktivnostima marikultura nije prepoznata kao decidno zabranjena djelatnost/aktivnost u III zoni. Naime, potencijalna zona za marikulturu predviđena PPPNOPCG u blizini lokaliteta Valdanos, nalazi se u okvirima djelova zaštićenog područja sa režimom zaštite III stepena PP “Stari Ulcinj”. Ipak, pogodnost date lokacije za program marikulture će se određivati na osnovu rezultata temeljnih istraživanja zasnovanih na kriterijumima/standardima postavljenim od strane Generalne komisije za ribarstvo Mediterana, odnosno odobravanje ove vrste djelatnosti u III zoni zaštićenog područja sprovodi se kroz važeće zakonske procedure koje su predviđene: Zakonom o morskom ribarstvu i marikulturi ("Službeni list Crne Gore", br.56/09 i 47/15), Zakonom o procjeni uticaja na životnu sredinu ("Službeni list Crne Gore", br. 075/18 od 23.11.2018) i Zakonom o zaštiti prirode ("Službeni list Crne Gore", br. 054/16 od 15.08.2016).“



Podnosilac primjedbe je u obrazloženju naveo da je, u naznačenom dijelu Studije ili na mjestu koje smatrate relevantnijim za Studiju, neophodno obraditi djelatnost MARIKULTURE kao i da se da osvrnuta na strateške, zakonske i prostorno planske osnove za razvoj marikulture. Pomenuta djelatnost trenutno ne postoji na datom području, ali se na njenom razvoju tj. stvaranju preduslova za razvoj naročito kada je u pitanju otvoreno more Crne Gore brižljivo radi posljednjih 10 godina. Naime, prostor za razvoj marikulture je definisan Strategijom ribarstva Crne Gore, Zakonom o morskome ribarstvu i marikulturi i u ovom slučaju najvažnije potencijalna zona za marikulturu je definisana Prostornim planom posebne namjene za Obalno područje Crne Gore (koji je u isto vrijeme i prostorno planski osnov za zaštićeno područje Stari Ulcinj). Radi jasnog uvida u prostorno prostiranje potencijane zone za marikulturu zajedno sa ovim komentarima dostavljen je i izvod iz PPPNOPCG na kojem je jasno vidljivo prostiranje ove zone. Ovo je naročito bitno iz razloga što se na 107 strani Studije, navodi da će se vršiti Izmjena prostorno-planske dokumentacije, posebno u okviru planiranog Plana Generalne Regulacije, a što potencijalno može dovesti do brisanja zone za marikulturu iz budućih prostorno planskih dokumenta. Osim navedenog na strani 111 studije u dijelu Ograničenja u izdavanju Dozvole za obavljanje radnji, aktivnosti i djelatnosti u zaštićenom području (član 40 Zakona o zaštiti prirode), podnosilac smatra da se opet stvara osnov da MPŠV nije u potpunosti nadležno za izdavanje dozvole za marikulturu. Sve navedeno ide u prilog činjenici da je potencijalnu djelatnost marikulture neophodno adekvatno tretirati i ovim dokumentom, a u nastavku studije na mjestima gdje je relevantno i obraditi pod kojim uslovima je moguće obavljati tu djelatnost. Dodatna opcija je da u slučaju da se ispostavi da u obuhvatu potencijane zone za marikulturu nema morskih vrsta i staništa značajnih za zaštitu, da se u tom slučaju redefinišu granice Predloženog zaštićenog područja „Stari Ulcinj“ na način da se smanji ovim Nacrtom definisani obuhvat zaštićenog područja, te samim tim da potencijalna lokacija za marikulturu Valdanos predviđena PPPNOPCG više ne bude u obuhvatu zaštićenog područja. Nakon uvrštavanja u studiju dijela koji se odnosi na marikulturu, na način kako je sugerisano u komentaru na str 72., te međunarodnih i domaćih propisa vezano za potencijalni konflikt marikulture i zaštićenih područja, te ako ne dođe do redefinisivanja granica područja, predlažemo da marikultura bude uvrštena u DOZVOLJENE aktivnosti u djelovima zaštićenog područja sa režimom zaštite III stepena na prethodno sugerisan način ili da se doda dio, u skladu sa praksom koje je korištena za Katič.

**Primjedba se djelimično prihvata.** U Studiji zaštite će biti uključene informacije vezane za marikulturu u dijelu strateških i planskih dokumenata. Takođe, podaci i informacije vezane za marikulturu će u Studiji zaštite za PP „Stari Ulcinj“ biti obrađene, po analogiji, na način i u obimu koji je bio primjenjen u Studiji zaštite za Park prirode „Katič. Predlog da marikultura bude uvrštena u DOZVOLJENE aktivnosti u djelovima zaštićenog područja sa režimom zaštite III stepena, ne prihvata se zbog istih razloga koji su važili i za druga, nedavno stavljena pod zaštitu, morska zaštićena područja: Park prirode Platamuni i Park prirode Katič. Kao što je navedeno, izmjene i dopune Studije zaštite i Odluke o proglašenju za Park prirode „Stari Ulcinj biće urađene na način i u obimu koji je bio primijenjen u Studiji zaštite i Odluci o proglašenju za Park prirode Katič, tako da se ne može prihvatiti sugestija za izmjenu, odnosno smanjenje obuhvata (administrativne) granice zaštićenog područja, kako bi se iz obuhvata zaštićenog područja isključila potencijalna lokacija za marikulturu u uvali Valdanos koja je predviđena PPPNOPCG.

### **Udruženje profesionalnih ribara Ulcinj**

3. Podnosioc je dostavio primjedbu na veličinu zone II u reonu uvale Valdanos. Podnosioc je iznio da je Zona II u uvali Valdanos zahvata potez od rta Rep do Viline grede na udaljenost od obale 150-200m. U navedenom reonu ribari desetak ribara, kojima je sav alat prilagođen za ribolov na tom reonu. Zabranom će ribari morati promijeniti sav alat, a i napustiti sisteme za izvlačenje čamaca, vinceve, navoze. Poznato je da je Ulcinj jedina opština bez marine i ribarskih vezova. U obrazloženju podnosioc je predložio da se zona II smanji za područje između Vučje jame i uvale Udovice, kao i da širina zone II ne bude veća od 50m od obale. Tako bi se obezbijedio ribolov sa nepromijenjenim alatima, a bio bi zaštićen sav biljni i životinjski svijet definisan u članu 4 parka prirode Stari Ulcinj. Navedeno je da iz iskustava podnosioca, na udaljenost od max 50 m pa nadalje miljama je muljevito, pješćano dno i nema navedenih ugroženih vrsta.

**Primjedba se djelimično prihvata.** Na javnoj tribini održanoj 02. novembra 2021 u Ulcinju, sa profesionalnim ribarima je usaglašena izmjena II zone zaštite zaštićenog područja Park prirode „Stari Ulcinj“ po prijedlogu koji je dao Institut za biologiju mora iz Kotora. Ta usaglašena izmjena granica i obuhvata II zone zaštite integrisana je u Studiju zaštite i Prijedlog Odluke o proglašavanju zaštićenog područja Park prirode „Stari Ulcinj“. Usaglašena verzija granica (II zone zaštite) data je u Prilogu 1 ovog Izvještaj.

## **B. Primjedbe, predlozi i sugestije koje nisu prihvaćene**

### **Udruženje profesionalnih ribara Ulcinj**

4. Podnosioc je iznio vezano za Član 6 Odluke - Zone zaštite vezano za dio gdje se navodi "Dozvoljene aktivnosti pod režimom zaštite III stepena su: (1) "Privredni i sportsko rekreativni ribolov, u skladu sa propisima koji regulišu morsko ribarstvo, DO STICANJA USLOVA ZA UVOĐENJE OGRANIČENJA, zasnovanim na naučnim podacima" da nije definisano za privredni ribolov šta su zabrane niti šta će biti dozvoljeno. Podnosioc je u obrazloženju naveo da im je veoma važno da se definiše i omogući ribolov u III zoni zaštite ribolovnim alatima koji dotiču dno. Razlog više je što je to jednolično muljevito, pješćano dno i jednako je i tu u toj označenoj zoni i miljama svuda okolo, bez svih vrsta koja se žele zaštititi. Naveo je i da se mora uzeti u obzir da je Ulcinj opština bez marine i ribarskih vezova te da ne posjeduju plovila koja mogu ići daleko. A zona III je više nego velika. Zabranom u III zoni bi se potpuno ugrozila egzistencija.

**Primjedba se ne prihvata.** Postojeća formulacija teksta u članu 6 Nacrta Odluke o proglašenju Parka prirode "Stari Ulcinj", ne zabranjuje privredni ribolov u III zoni zaštite, tako da će nakon proglašenja Parka prirode "Stari Ulcinj" privredni ribolov i dalje biti dozvoljen. Dodatna, eventualna ograničenja za ribolov u III zoni zaštite mogu se uvesti jedino na osnovu istraživanja iz oblasti ribarstva i predloga Instituta za biologiju mora iz Kotora, ukoliko se pokaže neophodnost uvođenja takvih ograničenja. Postojeći tekst Odluke o proglašenju pruža ujedno i dodatnu "zaštitu" za obavljanje ribolovne djelatnosti u ovom području.

